

Česká advokátní komora

seminář pro advokátní koncipienty

Obhajoba v přípravném řízení

Praha, 21.01.2025

Lektor : JUDr. Tomáš Durdík, Nejvyšší soud

Fáze trestního řízení

- **Trestní řízení** = řízení vedené podle TŘ (tj. přípravné řízení + řízení před soudem včetně vykonávacího řízení) – *konají OČTŘ*
- **Trestní stíhání** = část trestního řízení od zahájení trestního stíhání do právní moci rozsudku či jiného rozhodnutí ve věci samé – *konají OČTŘ*
- **Přípravné řízení** = část trestního řízení od sepsání záznamu o zahájení úkonů trestního řízení (popř. od provedení neodkladných a neopakovatelných úkonů či zahájení trestního stíhání) až do podání obžaloby, tj. **objasňování a prověřování** skutečností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin (viz § 158 a násled. TŘ, § 160 TŘ a § 161 TŘ) + **vyšetřování** – *úkony koná policejní orgán (zejména Policie ČR), dozor zajišťuje státní zástupce*
- **Řízení před soudem** = část trestního řízení od podání obžaloby/návrhu na potrestání/návrhu na schválení dohody o vině a trestu až do nabytí právní moci rozhodnutí ve věci samé, včetně řízení o řádných a mimořádných opravných prostředcích a vykonávacího řízení (viz § 180 a násled. TŘ) – *koná věcně, místně a funkčně příslušný obecný soud*

Fáze přípravného řízení trestního

- spáchání trestného činu
- **podnět** k zahájení činnosti policejního orgánu (*nejčastěji trestní oznámení, poznatky z vlastní činnosti Policie ČR, oznámení státních orgánů apod.*)
- **zkrácené přípravné řízení** (*jen u TČ projednávaných okresními soudy s horní hranicí trestní sazby do 5 let*) – viz § 179a až 179h TŘ
- **objasňování a prověřování** skutečností nasvědčujících spáchání TČ – sepsání záznamu o zahájení úkonů trestního řízení (*koná Policie ČR*)
- **odložení věci** (*z rozhodnutí Policie ČR nebo státního zástupce = tehdy, nejde-li o podezření z trestného činu, z důvodu neznámého pachatele, pro neúčelnost, je-li trestní stíhání nepřípustné – viz § 159a TŘ; pouze z rozhodnutí státního zástupce = tehdy, pokud již bylo dosaženo účelu trestního řízení - viz § 159a odst. 4 TŘ*)
- provádění **neodkladných a neopakovatelných úkonů** (*výslech svědků, rekognice in natura – viz § 158a TŘ*)

Fáze přípravného řízení trestního

- **výslech osob do protokolu o výslechu svědka ještě před zahájením trestního stíhání** (viz § 158 odst. 9 TŘ) - daný výslech nemá povahu neodkladného či neopakovatelného úkonu a není tak prováděn za účasti soudce dle § 158a TŘ
- **zahájení trestního stíhání** (*formou usnesení policejního orgánu nebo státního zástupce*)
- **vyšetřování** (*koná policejní orgán, tj. Policie ČR, GIBS, státní zástupce, Vojenská policie, kapitán lodi atd. – viz § 161 TŘ*)
- **vydání usnesení státního zástupce** o zastavení trestního stíhání, podmíněném zastavení trestního stíhání, schválení narovnání, postoupení věci jinému orgánu či přerušení trestního stíhání, popř. předložení věci k rozhodnutí o příslušnosti
- **podání obžaloby/návrhu na potrestání/návrhu na schválení dohody o vině a trestu** (činí státní zástupce – *od 01.10.2020 lze dohodu sjednat i u zvlášť závažných zločinů*)

Postavení obhájce v přípravném řízení

- viz § 35 a násled. TŘ
- poskytuje potřebnou právní pomoc obviněnému v souladu se zákonem
- může jím být **pouze advokát** (*na rozdíl od zmocněnce poškozeného*)
- možnost zastoupení **advokátním koncipientem** (*na rozdíl od řízení před soudem bez omezení !!!*), event. jiným advokátem (*bez omezení*)
- obhájcem v trestním řízení podle § 35 odst. 1 TŘ nemůže být **usazený evropský advokát**, dokud po dohodě s obviněným neustanoví advokáta jako svého konzultanta v otázkách procesního práva podle § 35p odst. 1 zákona o advokacii a dokud neoznámí soudu nebo jinému orgánu činnému v trestním řízení adresu sídla konzultanta podle § 35p odst. 2 zákona o advokacii – viz R 34/2022

Postavení obhájce v přípravném řízení

- **neslučitelnost s postavením** obviněného, poškozeného, svědka, zúčastněné osoby, znalce nebo tlumočníka v téže věci
- **právo činit za obviněného návrhy** (např. na provedení důkazu – není-li návrh zcela bezvýznamný, musí být ze strany OČTŘ pečlivě přezkoumán), **podávat žádosti a opravné prostředky**
- **právo seznámit se s výsledky vyšetřování** a činit návrhy na jeho doplnění (§ 166 TŘ) – *nejméně tři dny předem (běží samostatně obviněnému i obhájce); možnost zkrácení lhůty jen se souhlasem obhájce*
- **právo účastnit se vyšetřovacích úkonů** (*těch, jejichž výsledek může být v řízení před soudem použit jako důkaz*)

Postavení obhájce v přípravném řízení

- **právo nahlížet do spisu**, činit si z nich výpisky a poznámky a činit si na své náklady kopie spisů a jejich částí (*ze závažných důvodů lze z pokynu policejního orgánu nebo SZ toto právo v PŘ odepřít XXX nikoli tehdy, byl-li již obhájce upozorněn na možnost prostudovat spisy nebo při sjednání dohody o vině a trestu; při odepření tohoto práva lze podat žádost o přezkum závažnosti důvodu odepření státním zástupcem*)
- **právo klást vyslychaným osobám dotazy** (*až poté, co vyslychající orgán výslech skončí a udělí mu slovo – viz § 165 odst. TŘ*)
- **právo žádat o předchozí vyrozumění o druhu, době a místě konání jednotlivých úkonů trestního řízení** (§ 165 odst. 3 TŘ) – jen na žádost obhájce anebo bez žádosti v případě výslechu svědka s právem odepřít výpověď dle § 100 TŘ!!! (*XXX předchozí vyrozumění obhájce není třeba, nelze-li provedení úkonu odložit a vyrozumění obhájce nelze zajistit*) – dopad na použitelnost protokolu o výslechu svědka v řízení před soudem (§ 211 odst. 3 písm. a) TŘ)

Postavení obhájce v přípravném řízení

- důvod nutné obhajoby XXX povinná účast obhájce při úkonech trestního řízení

- **účast obhájce při procesních úkonech:**

A/ v PŘ vždy jen dobrovolná účast – viz § 165 odst. 2 TŘ

B/ u HL a VZ o odvolání je v případech nutné obhajoby účast obhájce povinná – viz § 202 odst. 4 TŘ a § 263 odst. 3 TŘ

C/ speciální úprava u vazebního zasedání – účast obhájce není povinná ani v případech důvod nutné obhajoby - viz § 73f odst. 2 TŘ

- právo obhájce účastnit se vyšetřovacích úkonů nelze rozšiřovat na úkony směřující pouze k obstarání pro OČTŘ potřebných podkladových materiálů (tj. na postup při využití operativně pátracích prostředků, ohledání apod.) – jako důkaz slouží až výsledek této činnosti (k tomu srov. např. rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 4 Tdo 107/2013)
- možná účast obhájce obviněného při vazebním zasedání ohledně osoby spoluobviněného = *nutnost jej řádně a včas o tomto úkonu vyrozumět*

Postavení obhájce v přípravném řízení

- **nutnost zvážení dodržení práva na spravedlivý proces v kontextu práva obviněného na obhajobu:**
- pokud byl obviněný v některém stadiu TŘ bez obhájce, ač ho podle zákona měl mít, může být dán dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. c) TŘ – AVŠAK JEN TEHDY, pokud se úkony provedené v tomto stadiu řízení staly výlučným nebo hlavním podkladem rozhodnutí ve věci samé (viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 10. 8. 2006, sp. zn. 7 Tdo 870/2006, uveřejněné pod č. 23/2007 Sb. rozh. tr.)
- v každé konkrétní věci je proto třeba zkoumat, jak relevantně bylo postupem OČTŘ zasaženo do práv obviněného na jeho obhajobu, jaký mělo případné pochybení vliv na průběh a zejména výsledek řízení, a to ve světle požadavků na zachování potřebných **standardů spravedlivého procesu** (přiměřeně viz rozhodnutí Nejvyššího soudu uveřejněné pod č. 48/2003 Sb. rozh. tr.)

Postavení obhájce v přípravném řízení

- **právo vznášet námitky proti způsobu provedení úkonu** (*lze kdykoli v průběhu provedení daného úkonu*)
- **právo mluvit s obviněným, který je ve vazbě nebo VTOS, bez přítomnosti třetí osoby** (§ 33 odst. 1 TŘ)
- **právo žádat kopii protokolu o každém úkonu trestního řízení**
- **právo kdykoli v PŘ žádat státního zástupce, aby byly odstraněny průtahy v řízení nebo závady v postupu policejního orgánu, popř. státního zástupce bezprostředně nižšího státního zastupitelství** (§ 157a TŘ) – *lhůta není stanovena; žádost musí být SZ vyřízena neprodleně*

Postavení obhájce v přípravném řízení

- **postup při doručování písemností obhájci a obviněnému (obecné pravidlo viz § 62 odst. 2 TŘ) + běh lhůt pro podání opravného prostředku**
- **zvláštní postavení v řízení proti uprchlému (§ 302 a násled. TŘ) – mimo jiné nelze sjednat dohodu o vině a trestu a nelze prohlásit vinu obviněného**

Postavení obhájce v přípravném řízení

- **stejná práva náležejí:**

1) obhájci podezřelého ve zkráceném přípravném řízení (§ 179b odst. 2 TŘ - **nejde o důvod nutné obhajoby**)

2) obhájci osoby zadržené (§ 76 odst. 3, 5, 6 TŘ, § 76b TŘ - **nejde o důvod nutné obhajoby**)

3) obhájci mladistvého podezřelého již ve fázi prověřování (§ 42 odst. 2 ZSM **rozšíření důvodů nutné obhajoby v řízení vedeném proti mladistvému** = vždy již od okamžiku použití opatření podle ZSM nebo provedení úkonů podle TŘ, včetně neodkladných na neopakovatelných úkonů, a to bez ohledu na právní kvalifikaci provinění – tj. již ve fázi prověřování realizované ještě před zahájením TS – v tomto případě může důvod nutné obhajoby trvat až do dovršení 21. roku věku (nikoli automaticky, ale jen tehdy, považuje-li to soud a v PŘ státní zástupce za vhodné s přihlédnutím k dosaženému stupni rozumové a mravní vyspělosti mladistvého a k okolnostem případu))

XXX při podání vysvětlení má každý právo na právní pomoc advokáta (§ 158 odst. 5 TŘ) - **ten však nemá postavení ani procesní práva obhájce obviněného + nejde o povinné zastoupení !!!** – viz dále

Postavení obhájce v přípravném řízení

- **advokát** (ve smyslu § 158 odst. 5 TŘ) **není oprávněn** zasahovat do průběhu podání vysvětlení, klást osobě podávající vysvětlení otázky, nahlížet do spisu, účastnit se provedení dalších procesních úkonů v dané věci, jichž se osoba podávající vysvětlení sama osobně neúčastní apod. **XXX je oprávněn** v průběhu podání vysvětlení učinit poradu s klientem, navrhnout provedení důkazu, účastnit se rekognice, při které má být poznávána osoba, které poskytuje právní pomoc (*k tomu srov. R 50/2013*) + může být oprávněn i k podání stížnosti proti usnesení, které se týká práv a povinností osoby podávající vysvětlení, jíž zastupuje, je-li proti takovému usnesení stížnost přípustná (*k tomu srov. usnesení VS v Olomouci sp. zn. 2 To 67/2018, uveřejněné jako R 45/2019*)
- výběr advokáta provádí vždy sama osoba podávající vysvětlení (*popř. její zákonný zástupce nebo opatrovník*), nikoli OČTŘ (*ten ani není povinen za tímto účelem provedení úkonu odložit*)
- stejné právo analogicky náleží **i osobě vypovídající v postavení svědka** (*k tomu srov. II. ÚS 386/04, I. ÚS 734/04*) – viz čl. 37 odst. 2 LZPS
- je plná moc udělená advokátovi za účelem poskytnutí právní pomoci při podání vysvětlení plnou mocí i pro případně následně zahájené TS, popř. i následné fáze TŘ ???
- záleží na formulaci rozsahu udělené plné moci – *u generální plné moci, která není omezena na dotčené TŘ, nelze vyloučit její přesah i do dalších fází vedeného řízení (pokud se obviněný po zahájení TS nevyjádří jinak)*

Postavení obhájce v trestním řízení

- ▶ **důvody nutné obhajoby** – viz § 36 a § 36a TŘ a § 42 ZSM (= *taxativní výčet; možná kumulace více zákonných důvodů*)
- ▶ **od 01.10.2020** není při sjednání dohody o vině a trestu dán (samostatný) důvod nutné obhajoby
- ▶ **odchytky u mladistvých** – viz § 42 odst. 2 ZSM (= rozšíření nutné obhajoby již na fázi prověřování)
- ▶ **možnost vzdání se obhájce v PŘ**, je-li důvodem nutné obhajoby pouze výše trestní sazby (*nelze-li současně uložit výjimečný trest*) - vzdání se lze vzít jedenkrát zpět – viz § 36b odst. 1 TŘ

Postavení obhájce v trestním řízení

- **zvolený obhájce** – viz § 37 TŘ (přímo obviněným, popř. jeho zákonným zástupcem či příbuzným v pokolení přímém, manželem, druhem, sourozencem, osvojencem, osvojitelem apod.)
- ▶ důvody vedoucí k vyloučení advokáta jako zvoleného obhájce (§ 37a TŘ) nebo ustanoveného obhájce (§ 40a TŘ)
- ▶ účast **více obhájců** (zvolených i ustanovených)
- ▶ obviněný má právo ukončit zmocnění svého obhájce kdykoliv v průběhu řízení – *neoznámí-li změnu svého obhájce OČTŘ včas tak, aby mohl být nový obhájce v zákonné lhůtě vyrozuměn o nařízeném úkonu TŘ, je dříve zvolený nebo ustanovený obhájce povinen vykonávat obhajobu (není-li z obhajování vyloučen) až do doby, než ji osobně převezme později zvolený obhájce – změna v osobě obhájce zásadně není důvodem pro neprovedení již nařízeného úkonu TŘ (pokud byli o nařízeném úkonu řádně a včas vyrozuměni obviněný i jeho dosavadní obhájce a jsou-li mu přítomni, zatímco nově zvolený obhájce se k tomuto úkonu nedostavil, pak není nepřítomnost nově zvoleného obhájce překážkou provedení tohoto úkonu) – viz **R 32/2015***

Postavení obhájce v trestním řízení

➤ ustanovený obhájce - viz § 38 TŘ:

▶ postup při opětovném zahájení trestního stíhání poté, co předchází usnesení o zahájení trestního stíhání bylo státním zástupcem ke stížnosti bez náhrady zrušeno – nutno vydat nové opatření o ustanovení obhájce, je-li znovu dán důvod nutné obhajoby poté, co bylo vydáno nové usnesení o zahájení TS !!!

▶ soudem vedený abecedně uspořádaný pořadník advokátů – viz § 39 TŘ

▶ od 01.01.2021 zohlednění jazykových schopností advokáta (tj. uvedení cizího jazyka, ve kterém advokát poskytuje právní služby, v rámci soudem vedeného seznamu) - viz § 39 odst. 2 TŘ
= nepovinný údaj, uvádí se jen na žádost advokáta

▶ od 01.07.2024 zohlednění specializace advokáta na řízení ve věcech dětí mladších patnácti let (viz § 89e odst. 1 ZSM)

= nepovinný údaj, uvádí se jen na žádost advokáta

XXX nedopadá na řízení proti mladistvému !!!

▶ možnosti změny ustanoveného obhájce

▶ souběžné působení ustanoveného a zvoleného obhájce – **NELZE !!!**

Postavení obhájce v trestním řízení

- ▶ ustanovení obhájce pouze z důvodu nutné obhajoby – **zánik důvodu nutné obhajoby nevede k automatickému zániku povinnosti obhajovat obviněného** (*nutné opatření soudu o zrušení ustanovení obhájce*)
- ▶ vliv na počátek běhu zákonné lhůty pro uplatnění nároku obhájce na přiznání mimosmluvní odměny a náhrady hotových výdajů (§ 151 odst. 2 TŘ)
- ▶ podle některých právních názorů dochází k zániku ustanovení obhájce soudem doručení plné moci nově zvoleného obhájce příslušnému OČTŘ ???
- ▶ **nárok na bezplatnou obhajobu a obhajobu za sníženou odměnu** (viz § 33 odst. 2, 3, 4 TŘ)
- ▶ **náhrada nákladů trestního řízení**, včetně odměny, hotových výdajů a náhrady za promeškaný čas obhájce (viz § 151 a násled. TŘ) + běh prekluzivní lhůty pro uplatnění tzv. obhajného
- ▶ obviněnému přiznaný nárok na bezplatnou obhajobu, popř. obhajobu za sníženou odměnu, nelze aplikovat na povinnost nést náklady vynaložené na odměnu a hotové výdaje obhájce ze strany (jiné) osoby, která obviněnému tohoto obhájce sama zvolila (§ 37 odst. 1 TŘ) – *k tomu srov. např. usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 18.11.2019, sp. zn. 3 To 186/2019, ve spojení s usnesením Ústavního soudu ze dne 25.02.2020, sp. zn. II. ÚS 4167/19*

Přípravné řízení

- **uplatnění základních zásad trestního řízení** - viz § 2 odst. 1 až 15 TŘ:
  - **zásada zákonnosti** (*nikdo nesmí být stíhán jinak než ze zákonných důvodů a způsobem, který stanoví TŘ*)
  - **zásada oficiality** (*nestanoví-li zákon něco jiného, postupují OČTŘ z úřední povinnosti, a to s maximální ochranou základních práv a svobod garantovaných LZPS*) – opakem je zásada dispoziční (*postup státního orgánu jen na návrh stran*)
  - **presumpce nevinny** (*dokud není pravomocným odsuzujícím rozsudkem vyslovena vina, nelze na toho, proti němuž se trestní řízení vede, hledět, jako by byl vinen*)

Přípravné řízení

- **objektivní zjištění skutkového stavu věci** (*skutkový stav musí být zjištěn bez jakýchkoli důvodných pochybností; doznání obviněného nezbavuje OČTŘ povinnosti přezkoumat podstatné okolnosti případu; v přípravném řízení OČTŘ objasňují i bez návrhu stran okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch obviněného*)
- **právo na obhajobu**
- **právo jednat před OČTŘ ve svém mateřském jazyce**
- **důraz na práva poškozeného**, jakož i šetrný a ohleduplný přístup k jeho osobnosti (*viz § 2 odst. 15 TŘ zaveden od 01.08.2013*)
- v přípravném řízení **neplatí zásada veřejnosti**

Průběh přípravného řízení

- **sepsání záznamu o zahájení úkonů trestního řízení** (§ 158 odst. 3 TŘ)
= činí policejní orgán
- **opatřování potřebných podkladů a nezbytných vysvětlení + zajišťování stop TČ** za účelem objasnění a prověření skutečností důvodně nasvědčujících spáchání TČ = *činí policejní orgán – úkony není třeba po zahájení TS opakovat, pokud byly dříve provedeny v souladu s TŘ*
- **použitelnost úředního záznamu o podání vysvětlení v řízení před soudem** jen za souhlasu státního zástupce a obviněného dle § 211 odst. 6 TŘ či § 314d odst. 2 TŘ (*při HL ve zjednodušeném řízení*) *XXX nedopadá na ÚZ o podaném vysvětlení sepsaný dle zákona o Policii ČR*
- **možnost dožádání** jiného policejního orgánu za účelem provedení určitého úkonu TŘ
- **možnost předvedení** osoby, která se bez omluvy nedostavila k podání vysvětlení (§ 157 odst. 7 TŘ) a **uložení pořádkové pokuty** (§ 66 TŘ)

Průběh přípravného řízení

- **výslech svědka a provedení rekognice (= poznávací řízení) jako neodkladný a neopakovatelný úkon** – viz § 158a TŘ
- **výslech osob do protokolu o výslechu svědka ještě před zahájením trestního stíhání** (viz § 158 odst. 9 TŘ) – *týká se mimo jiné i osob mladších 18ti let, dále osob, o jejichž schopnosti správně vnímat, zapamatovat si nebo reprodukovat prožité skutečnosti lze s ohledem na jejich psychický stav důvodně pochybnosti; jakož i osob, u nichž hrozí ztráta důkazní hodnoty s ohledem na délku trestního řízení (resp. nemožnost zjištění osoby pachatele), přičemž se lze současně domnívat, že by na tyto osoby, jejichž výpověď má zásadní význam pro zahájení trestního stíhání, mohl být pro jejich výpověď činěn nátlak*
- daný výslech nemá povahu neodkladného či neopakovatelného úkonu a není tak prováděn za účasti soudce dle § 158a TŘ !!!
- protokoly o výslechu těchto osob je třeba po zahájení trestního stíhání na návrh obviněného opakovat (*lze-li takový úkon opakovat*) + pokud nebyly provedeny znovu, lze je u HL číst jen za souhlasu stran (viz § 211 odst. 1 TŘ) nebo pokud taková osoba zemřela, stala se nezvěstnou či nedosažitelnou (viz § 211 odst. 2 písm. a) TŘ) nebo pokud byla taková osoba předmětem zastrašování, násilí, podplácení a tímto způsobem vedena k tomu, aby nevypovídala nebo vypovídala křivě (viz § 211 odst. 3 písm. b) TŘ)

Průběh přípravného řízení

- **skončení prověřování** v zákonné lhůtě (§ 159 odst. 1 TŘ), popř. ve lhůtě důvodně prodloužené = **rozhodnutím policejního orgánu nebo státního zástupce o odložení věci** (*tehdy, nejde-li o podezření z trestného činu, z důvodu neznámého pachatele, pro neúčelnost, je-li trestní stíhání nepřípustné – viz § 159a TŘ + pouze z rozhodnutí státního zástupce = tehdy, pokud již bylo dosaženo účelu trestního řízení - viz § 159a odst. 4 TŘ*)
- rozhodnutí policejního orgánu (*se souhlasem státního zástupce*) o **dočasném odložení TS** (§ 159b a § 159c TŘ) + rozhodnutí státního zástupce o **nestíhání podezřelého**, jehož TS bylo dočasně odloženo postupem dle § 159c TŘ (§ 159d TŘ)

Průběh přípravného řízení

- **zahájení trestního stíhání** = usnesením policejního orgánu nebo SZ (§ 160 TŘ); právo stížnosti (*nemá odkladný účinek*) náleží jen obviněnému (*poškozenému, jehož pobyt je znám, je na jeho žádost usnesení pouze zasláno na vědomí !!!*) – *usnesení je účinné již od okamžiku svého vydání – je jím zahájeno vyšetřování XXX účinky tohoto usnesení vůči podezřelému nastávají až jeho doručením obviněnému*
- usnesení je nutno doručit obviněnému nejpozději na počátku jeho prvního výslechu + do 48 hodin též SZ a obhájci
- je-li obviněným advokát, je třeba usnesení doručit též ministru spravedlnosti a předsedovi ČAK
- možnost upozornění na změnu právní kvalifikace skutku, pro který je vedeno TS + učinění záznamu do protokolu
- rozšíření TS o další skutek – jen postupem dle § 160 odst. 1, 2 TŘ !!!
- **zjištění souhlasu poškozeného s TS obviněného** v případech uvedených v § 163 TŘ + možnost zpětvzetí souhlasu (*udělení souhlasu nelze dovozovat jen ze skutečnosti, že poškozený jako svědek nevyužil svého práva odepřít výpověď ve smyslu § 100 odst. 1 či 2 TŘ*) – *v případě několika poškozených (dotčených stejným TČ) stačí k TS obviněného souhlas i jen jednoho z nich*

Průběh přípravného řízení

- **vyhledávání a provádění důkazů** policejním orgánem (*bez ohledu na to, zda svědčí ve prospěch či neprospěch obviněného*) – viz § 164 odst. 3 TŘ
- **při výslechu svědků** platí zákaz kladení **otázek sugestivních** (= otázky návodné - obsahují okolnosti, které mají být výsledkem teprve zjištěny) **a kapciózních** (obsahují klamavé a nepravdivé skutečnosti) – viz § 101 odst. 3 TŘ
- **omezení otázek směřujících do intimní oblasti vyslýchaného svědka** – viz § 101 odst. 3 TŘ
- **možnost kladení otázek jen prostřednictvím OČTŘ** (*obecně jde-li o osobu mladší než 18 let = viz § 102 odst. 3 TŘ + u dospělého jen tehdy, jde-li o poškozeného u TČ proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti, TČ obchodování s lidmi podle § 168 odst. 2 písm. a) TZ, TČ týrání svěřené osoby a TČ týrání osoby žijící ve společném obydlí = viz § 101b TŘ*)
- možnost nahlížet do písemných poznámek
- protokolace v přípravném řízení (přečtení protokolu, oprava a doplnění protokolu, podpis, námitky proti obsahu protokolu)
- **specifika výslechu osob mladších 18. let** – viz § 102 TŘ
- nárok na svědečné – viz § 104 TŘ

- **rekognice** - viz § 104b TŘ - in natura či dle fotografií (*rekognice dle fotografií nesmí bezprostředně předcházet rekognici in natura*)
- poznávání osob či věcí, popř. hlasová rekognice
- nejméně mezi třemi vzájemně podobnými věcmi/osobami (*lze i více, ale ne méně než tři poznávané věci/osoby*)
- nutná přítomnost nezúčastněné osoby
- nezbytnost předchozího výslechu poznávající osoby k okolnostem poznávané věci/osoby

Průběh přípravného řízení

- **skončení vyšetřování** v zákonné lhůtě (§ 167 odst. 1 a § 170 TŘ), popř. ve lhůtě důvodně prodloužené
- **možnost v přiměřené lhůtě prostudovat spisy a činit návrhy na doplnění vyšetřování** (§ 166 odst. 1 TŘ) – *dopadá na obviněného, obhájce a poškozeného, který uplatnil nárok na NŠ*
- **předložení věci SZ s návrhem na podání obžaloby**, včetně seznamu navrhaných důkazů a zdůvodněním nevyhovění návrhu na provedení dalších důkazů (§ 166 odst. 3 TŘ)
- **rozhodnutí státního zástupce o postoupení věci jinému orgánu** (§ 171 TŘ), **o zastavení TS** (*obligatorně z důvodů uvedených v § 172 odst. 1 TŘ XXX fakultativně z důvodů uvedených v § 172 odst. 2 TŘ – možnost pokračování v TS, prohlásí-li obviněný do 3 dnů od oznámení usnesení, že na projednání věci trvá*), **o přerušení TS** (§ 173 TŘ – *netvoří překážku rei iudicatae*), **o podmíněném zastavení trestního stíhání** (§ 307 až § 308 TŘ), **o schválení narovnání** (§ 309 až § 314 TŘ) nebo **podání obžaloby** (§ 176 TŘ – *platí zásada obžalovací*)

Průběh přípravného řízení

- **sjednání dohody o vině a trestu + podání návrhu na její schválení soudem** (§ 175a až § 175b TŘ – *nelze sjednat v řízení proti uprchlému a v řízení proti mladistvému, který nedovršil 18. let věku XXX od 01.10.2020 lze sjednat i v řízení o zvlášť závažném zločinu*)
- **od 01.10.2020 sama o sobě nepředstavuje důvod nutné obhajoby**
- **konání zkráceného přípravného řízení** (*viz § 179a až 179h TŘ - jen u TČ projednávaných před okresními soudy s horní hranicí sazby trestu odnětí svobody do 5 let*) + **podmíněné odložení podání návrhu na potrestání** (§ 179g až § 179h TŘ) + **podání návrhu na potrestání soudu** (*neobsahuje odůvodnění, jeho podáním soudu je zahájeno TS*)
- **od 01.10.2020 skončí-li TS spolupracujícího obviněného dříve než TS ostatních osob za zločin, k jehož objasnění se zavázal, je povinen setrvat na svém doznání i v průběhu TŘ proti těmto dalším osobám – porušení tohoto závazku může být důvodem pro povolení obnovy řízení v neprospěch spolupracujícího obviněného**

Děkuji za pozornost.